

Zápis ze sekce pro právo EU, mezinárodní právo a mezinárodní vztahy ze dne 21. 6. 2017

Přítomní: JUDr. Stanislav Balík, JUDr. Petr Bříza, Mgr. Petr Cilínek, JUDr. Martina Doležalová, JUDr. Dagmar Dubecká, Dr. Iur. Erwin Hanslik, JUDr. Eva Indruchová, JUDr. Jiří Novák, Mgr. Jakub Pohl, JUDr. Petr Poledník, JUDr. Eva Ropková, JUDr. David Štros, Prof. JUDr. Pavel Šturma, JUDr. Anna Márová, Mgr. Lenka Vojířová, Mgr. Alžběta Recová a Mgr. Milan Janoušek

Omluveni: JUDr. Antonín Mokrý, dr. Hans-Ulrich Theobald, Mgr. Denisa Molnár, JUDr. Dagmar Dubecká, Mgr. Miroslav Krutina

JUDr. Balík zahájil sekci a přivítal všechny přítomné. Úvodem pronesl řeč na památku zesnulého JUDr. Karla Čermáka a vyzdvihl jeho zásluhy nejen o tuzemskou, ale i evropskou advokacii. Následně byla držena minuta ticha.

1) CCBE

Informace ze Stálého výboru (Standing Committee) CCBE, březen 2017, Brusel

JUDr. Balík přítomné zpravil o zasedání Stálého výboru CCBE, které se uskutečnilo v březnu 2017 v Bruselu.

JUDr. Balík zrekapituloval, že Stálý výbor schválil nástin závěrečného účtu za r. 2016, stanovisko CCBE k návrhu nařízení o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a zabránění majetku, odpověď CCBE na návrh Evropské komise o boji proti praní špinavých peněz prostředky trestního práva, návrh stanoviska CCBE o pojištění právní ochrany, připomínky CCBE k návrhu směrnice o prosazování směrnice 2006/123 / ES o službách na vnitřním trhu a připomínky CCBE k návrhu směrnice o testu proporcionality před přijetím nové profesní úpravy, návrh společného prohlášení ve věci tureckých advokátů a odpověď CCBE na dotaz ELI/ENCJ ve věci alternativního řešení sporů.

Česká delegace se na zasedání vyjádřila zdrženlivě k žádosti Slovinské advokátní komory o vstup CCBE v pozici vedlejšího účastníka do řízení před tamním Ústavním soudem, vedeném ve věci DPH advokátů, poskytující bezplatnou právní pomoc. Dále bude třeba vyjasnit procesní postavení CCBE, zda může být vedlejším účastníkem či pouze amicus curiae.

Po zasedání Stálého výboru se JUDr. Balík zúčastnil schůzky s místopředsedy a tajemnicemi výboru PECO, na níž kromě jiného třetí místopředseda CCBE Ranko Pelicarić referoval o zasedání TURKAV v Ankaře. Dále byl projednáván postup při organizaci společného semináře PECO s Ruskou advokátní komorou, program schůze PECO v Edinburghu a informace o dění v jednotlivých zemích zájmu Výboru PECO.

Informace z Plenárního zasedání (Plenary Session), květen 2017, Edinburgh

JUDr. Balík ohledně průběhu a výsledků Plenárního zasedání CCBE v Edinburghu odkázal na zprávu JUDr. Indruchové publikované v Bulletinu advokacie č. 6. Dále pak informoval, že už se naplno rozeběhla jednání kolem Brexitu, která vede zejména Výbor CCBE pro Brexit v čele JUDr. Mokřým. Česká pozice v těchto jednáních je dle JUDr. Balíka zatím neutrální a pozorovatelská.

JUDr. Indruchová následně nechala kolovat dlouho očekávané doporučení CCBE ohledně klíčových opatření pro advokáty k dosažení souladu s předpisy v souvislosti s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR), které CCBE schválila dne 19. května 2017 v Edinburghu. Toto doporučení bude v též publikováno v BA.

Informace z výboru PECO

JUDr. Balík dále referoval, že zasedání Výboru PECO proběhlo zčásti již v novém modelu, tj. projednáním předem doručených písemných zpráv. Pozornost byla věnována především advokacii na Ukrajině. Ukrajinská advokátní komora se po odřeknutí Ruské advokátní komory nabídla zhostit uspořádání semináře PECO na téma ochrana advokátů před pronásledováním, tento seminář by se měl uskutečnit podle předběžných návrhů 10. 11. 2017. Výbor se zabýval i žádostí zvláštního zmocněnce OSN pro otázku nezávislosti justice a advokacie o podání informací o případech korupce v justici a advokacii v jednotlivých zemích. Bylo konstatováno, že podání zprávy je komplikováno jednak jejím požadovaným rozsahem, jednak tím, že by se muselo jednat o konkrétní pravomocně skončené případy.

2) Zprávy zástupců ČAK v mezinárodních organizacích

JUDr. Indruchová vyzvala zástupce v mezinárodních organizacích, aby pohovořili o posledním vývoji:

Mgr. Krutina – ECBA - omluven

JUDr. Indruchová, jménem Mgr. Krutiny, který se ze schůze omluvil, vyřídila jeho poděkování za pomoc odboru MEZ s organizací jarní konference ECBA, která se uskutečnila v dubnu 2017 v Praze, a na kterou byly ze strany všech účastníků velice pozitivní ohlasy.

JUDr. Štros – FBE

JUDr. Štros referoval o jednodenním semináři FBE u Mezinárodního trestního soudu (MTS) v Haagu, na téma „Advokát v dialogu s ICC“, který se uskutečnil počátkem června 2017. JUDr. Štros přítomné informoval o fungování a jurisdikci MSS, který dle Římského statutu projednává zločin genocidy, agrese, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Stíhané osoby jsou prakticky výlučně z oblasti Afriky (např. Joseph Kony z tzv. Lord's Resistance Army z oblasti Ugandy a Konga). Soud má 18 soudců (včetně JUDr. Fremra z ČR) volených na 9 let. JUDr. Štros dále uvedl, že ICC velmi dbá také na práva obžalovaných, když zajišťuje plně

právo na obhajobu, její důvěrnost a veřejnost projednávaných věcí, a to na náklady ICC, bez ohledu na to, jak rozvrácená země původu obžalovaného je.

JUDr. Novák – HELP

JUDr. Novák přítomně zpravil o semináři HELP Rady Evropy - „Ochrana osobních údajů a práva na soukromí“, který byl zahájen v Brně 13. ledna 2017 a ukončen byl k 31. březnu 2017. Slavnostní předávání certifikátů proběhlo v květnu 2017 odděleně na ČAK a SAK.

Tento kurz byl dle JUDr. Nováka velmi úspěšný, a proto bude z rozhodnutí představenstva ČAK zopakován na podzim 2017, a to možná i ve spolupráci s Justiční akademií.

JUDr. Dubecká – IBA - omluvena

Mgr. Vojířová přečetla zprávu JUDr. Dubecké, která se ze schůze omluvila.

JUDr. Dubecká se zúčastnila dne 27.5.2017 tzv. pololetního zasedání IBA Council v Belfastu, které bylo především přípravou na zasedání IBA Council v říjnu v Sydney. Den před uvedeným zasedáním (26.5.) byla v rámci tzv. BIC Open Forum představena ze strany prezidenta IBA za přítomnosti gen. Council OECD společná iniciativa týkající se povinností advokátů pracujících s tzv. „off-shore“ strukturami. Snahou IBA je, aby se aktivně zúčastnila „jednání“ OECD ohledně této problematiky a tudíž zabránila tomu, aby vznikla ze strany OECD nějaká „závazná“ pravidla pro advokáty bez jejich zapojení. JUDr. Dubecká přepokládá, že další informace o této iniciativě budou poskytnuty v říjnu při příležitosti výroční konference IBA v Sydney, které se bude chtít také zúčastnit.

JUDr. Doležalová – UIA

JUDr. Doležalová uvedla, že UIA se nyní nachází v období mezi kongresy, a i z tohoto důvodu nemá ke sdělení žádné podstatné informace.

JUDr. Ropková – AIJA

JUDr. Ropková informovala o pololetní konferenci AIJA v lotyšské Rize. Velmi zajímavý program byl věnovaný start-upům a inovaci v právu. JUDr. Ropková vyzdvihla také lotyšskou pohostinnost a kuchyni. Příští konference AIJA bude poprvé v historii organizace v Asii (v Tokiu) a její tématem bude příznačně umělá inteligence.

3) Plánované vzdělávací akce, projekty a zahraniční návštěvy

Seminář s Asociací Masaryk– 13. září 2017

JUDr. Indruchová všechny přítomné pozvala na připravovaný seminář na téma: „Profesní tajemství a mlčenlivost advokáta“. Seminář se uskuteční ve spolupráci s frankofonní Asociací Masaryk dne 13. září 2017 v paláci Dunaj. Přednášejícím za českou stranu budou JUDr. Balík, za francouzskou stranu pan Dr. Vincent Berger, bývalý poradce ESLP a Yves Laurin z Pařížské advokátní komory.

Kurz HELP Rady Evropy

JUDr. Novák informoval, že vzhledem k úspěchu kurzu HELP Rady Evropy „Ochrana osobních údajů a práva na soukromí“ schválilo představenstvo ČAK jeho pokračování i na podzim 2017.

Česko-německo-slovenské advokátní fórum v Bratislavě (27. – 28. 10. 2017)

JUDr. Indruchová přítomné informovala o konání výše uvedené akce.

Výměnný program pro stážisty – Barcelona

JUDr. Indruchová přítomné informovala, že odbor MEZ pomohl Barcelonské advokátní komoře vytipovat pražské advokátní kanceláře, které na období červen–červenec 2017 přijaly stážisty ze Španělska. Dvě české advokátní kanceláře – AKBSN a AK Štros Kusák – tuto výzvu vyslyšely. JUDr. Indruchová proto vyzvala přítomné JUDr. Nováka a JUDr. Štrose, aby pohovořili o svých zkušenostech se stážisty.

JUDr. Novák upřesnil, že jde o stáž v rámci programu Erasmus plus, přičemž vysílající organizací je Právnická fakulta Barcelonské univerzity. Zkušenosti se španělskou stážistkou jsou veskrze pozitivní. Vzhledem k tomu, že se jedná stále ještě o studentku práv, snaží se jí španělsky a anglicky mluvící kolegové vysvětlit základy českého právního systému a zadávat jednoduché řešerše.

JUDr. Štros zhodnotil zkušenost se španělským stážistou taktéž kladně. Mezi jeho pracovní náplň patří zejména řešerše evropské judikatury. Chodí také na náslechy k českým soudům, na kterých oceňuje zejména jejich dochvilnost.

JUDr. Balík následně nabídl, že stážistům zajistí prohlídku ÚS. JUDr. Novák a JUDr. Štros tuto nabídku přivítaly.

Multilaterální výměnný pobyt advokátů a advokátních koncipientů (Multilateral Exchange program)

JUDr. Indruchová informovala o multilaterálním výměnném programu advokátů a advokátních koncipientů, na který byl udělen grant Evropské komise.

Obsahem projektu je dvoutýdenní výměnný pobyt advokátů a advokátních koncipientů v partnerských zemích projektu. Partnery projektu jsou: Národní španělská advokátní komora, Litevská advokátní komora, Aténská advokátní komora, Česká advokátní komora, Advokátní komora při soudu v Paříži, Rumunská advokátní komora, Polská komora právních rádců.

Advokátní akademie (Advocacy Academy)

JUDr. Indruchová pokračovala informací o Advokátní akademii, dalším projektu financovaném Evropskou komisí

Obsahem projektu je organizace seminářů určených advokátním koncipientům a mladým advokátům, kteří se učí praktickým dovednostem v oblastech evropského práva. Semináře se konají vždy v partnerských zemích projektu a přednášejícími jsou angličtí advokáti (barristers) a specialisté na evropské právo z unijních institucí.

Partnery projektu jsou Regionální polská advokátní komora, Varšavská univerzita, Finská advokátní komora, Univerzita v Bialymstoku, Regionální komora právních rádců v Bialymstoku, Budapešťská advokátní komora, Česká advokátní komora, Slovinská advokátní komora.

4) Informace o akcích, které proběhly

Návštěva prezidenta ESLP Guido Raimondiho a českého soudce JUDr. Aleše Pejchala na ČAKu

JUDr. Poledník společně s JUDr. Novákem zhodnotili návštěvu delegace z ESLP, která se uskutečnila dne 21. června 2017 v Kaňkově paláci jako velmi vydařenou. JUDr. Novák vyzdvihl pozitivní diskuzi, z které vyplynulo že ESLP bere advokacii jako rovnocenného partnera.

IT seminář se zástupci francouzské národní advokátní komory

JUDr. Indruchová informovala o úspěšném IT semináři, který proběhl dne 13. června 2017 v paláci Dunaj. Francouzští kolegové na semináři, za účasti předsedy ČAK a členů

představenstva, představili projekt online platform, kterým se ČAK může v budoucnu inspirovat.

Oslavy 110. výročí založení HKG Law Society a následná konference Belt and Road

JUDr. Poledník informoval, že hongkongská konference byla jakousi obdobou pekingského summitu Hedvábné stezky. Jedním z diskutovaných témat byla idea supranárodního práva, které by urychlilo ekonomický projekt Hedvábné stezky. JUDr. Petr Poledník podepsal spolu s ostatními zástupci zahraničních advokátních komor u příležitosti konání konference tzv. Manifesto, dokument, který vyzývá advokátní komory z regionu „Belt and Road“ ke spolupráci a vytváří platformu pro výměnu informací a zkušeností k maximálnímu využití prospěchu z iniciativy.

JUDr. Poledník dále navrhl, aby se odbor MEZ začal zabývat myšlenkou na vznik pracovní skupiny zaměřené na common law, a to vzhledem k významu tohoto právního systému v Asii a také s ohledem na probíhající Brexit. JUDr. Novák upřesnil, že common law hraje prim v mezinárodním obchodu, a že bychom měli proto i v této oblasti poskytovat českým advokátům podporu. Následovala živá diskuze, ze které vyplynulo, že by se common law měla rozhodně věnovat zvýšená pozornost. Konkrétní forma (pracovní skupina, Klub přátel common law, speciální program v rámci JMLS?) bude předmětem dalších diskuzí.

Návštěva delegace advokátů z Indonésie

Mgr. Vojířová informovala, že dne 12. května 2017 navštívila ČAK v Praze 10tičlenná delegace indonéských advokátů. Advokáti se zajímali především o vzdělávání koncipientů a advokátů, o to, jak probíhají advokátní zkoušky a jak jsou náročné, zda existuje a co obsahuje etický kodex advokátů a ptali se také na nejčastější typy případů, které čeští advokáti řeší a která témata z mezinárodního prostředí by českou advokacii prioritně zajímala. Indonéská komora je další ze zahraničních advokátních komor, která by v budoucnu chtěla s českou advokací navázat užší vztahy např. prostřednictvím podpisu Memoranda o porozumění (Memorandum of Understanding). Dále by indonéští advokáti chtěli uspořádat mezinárodní seminář s tematikou, která by byla zajímavá jak pro české, tak pro indonéské advokáty.

5) Různé

Spolupráce s e zahraničními národními advokátními komorami

JUDr. Indruchová referovala o možnost rozšíření spolupráce s Chicagskou advokátní komorou nad rámec již tradiční JMLS a navázání kontaktů a možné spolupráce s Kalifornskou advokátní komorou.

Judikatura ESLP – Sommer proti Německu (č. 73607/13)

Mgr. Vojířová referovala o rozhodnutí ESLP ve věci Sommer proti Německu (č. 73607/13). Stížnost pro porušení čl. 8 Úmluvy (právo na respektování soukromého a rodinného života) byla předložena ESLP německým advokátem – obhájcem panem Sommerem z důvodu inspekce jeho bankovního účtu, kterým dle názoru pana Sommera došlo k porušení soukromého života, ale také profesního tajemství.

Státní zástupce v rámci vyšetřování osoby podezřelé, klienta zastupovaného panem Sommerem, požádal banku, ve které měl pan Sommer bankovní účet, aby mu poskytla veškeré informace o transakcích za poslední 2 roky z důvodu podezření na organizovaný podvod. O těchto úkonech se pan Sommer dozvěděl až poté, co mu byl povolen přístup ke spisům klienta – v té době již obviněného. Pan Sommer požádal státní zastupitelství a také soud o navrácení těchto informací, nicméně bez úspěchu.

Národní soudy neshledaly postup orgánů činných v trestním řízení a soudů jako protiprávní a proto se pan Sommer obrátil na ESLP. ESLP ale jednomyslně rozhodl, že došlo k porušení čl. 8 Úmluvy.

- **Judikatura SDEU (Mgr. Recová)**

Mgr. Recová informovala o Stanovisku generálního advokáta Macieje Szpunara ve věci C-434/15 Asociación Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain, SL.

Dne 11. května bylo zveřejněno dlouho očekávané stanovisko polského generálního advokáta Macieje Szpunara ohledně klasifikace elektronické platformy Uber. V původním řízení před španělským obchodním soudem podala společnost Elite Taxi, poskytující Taxi službu v Barceloně, žalobu, ve které argumentovala tím, že Uber nesplňuje místní regulaci, která ukládá poskytovatelům dopravních služeb v Barceloně povinnost vlastnit speciální povolení a licenci. Obchodní soud v Barceloně položil Soudnímu dvoru několik otázek ohledně kvalifikace služeb, které platforma Uber poskytuje. Konkrétně se jednalo o to, zda služby, které Uber poskytuje jsou zařaditelné mezi služby informační společnosti (dle tzv. směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu), nebo zda se jedná o služby v oblasti dopravy (směrnice 2006/123 o službách na vnitřním trhu nepoužije). Generální advokát se přiklonil k tomu, že se jedná o službu smíšenou, nicméně zprostředkovatelská část služby poskytovaná elektronicky není na přepravě nezávislá a ani se nejedná o činnost hlavní, proto nemůže jít o službu informační společnosti, ale naopak se musí jednat o službu v oblasti dopravy. Tuto argumentaci generální advokát opřel také o fakt, že kdyby smíšená služba platformy Uber byla klasifikována jako služba informační společnosti, došlo by k popření smyslu směrnice o elektronickém obchodu – tedy liberalizaci elektronického trhu. Jelikož služby v oblasti dopravy nepodléhají směrnici 2006/123 o službách, je na ně aplikovatelná místní regulace a podmínky poskytování služeb (povinnost vlastnit licenci, povolení,...).

Závěrem se přihlásil o slovo JUDr. Bříza a otevřel otázku nové legislativní úpravy rozhodčího řízení, která by lépe sloužila potřebám mezinárodního obchodu a otevřela ČR více světu. Diskutující (JUDr. Poledník, prof. Šturma) se shodli, že nová úprava je potřebná, i přestože rozhodčí řízení je ve světě nejednotné a obecně spíše na ústupu.

JUDr. Indruchová poděkovala všem členům sekce za jejich účast a oznámila, že příští schůze se uskuteční po Sněmu, tedy v průběhu října 2017.